ULFSMOEN Backstuga under Ulfsnäs, FoF

324

ULVSMOEN Backstuga Ulvsnäs

Backstugan byggdes upp 1810 av Peter Andersson jämte Rusken 200 m från gränsen till Haboarp. Husen revs strax efter 1900, men lagården med plats för en ko, stod kvar ganska länge

Peter Andersson, född i mars 1763 i Uveryd och död 7/5 1832 på Stearyd
Lena Israelsdotter, född 13/9 1769 i Holkaryd i Vrigstads sn och död 8/1 1849 på Stearyd
Stina, född 15/10 1793 i Vrigstad 1825 till Gröndal
Maja 4/1 1796 på Lilla Boestad
Brita 14/9 1798 i Långö Ngd 3:4
Greta 3/7 1806 i Knutsbråten i Vrigstads sn

Bodde två år i Holkaryd, flyttade 1795 till Lilla Boestad, 1798 till Långö Ngd 3:4, 1800 till Knutsbråten, 1809 till Stora Hunnavik, 1810 till Ulvsmoen, 1819 till Stearyd. Hustru Lena blev till sist blind

Dottern Stina gift 18/12 1825 med drängen Magnus Jonsson i Ulvsnäs och flyttade till Gröndal

Dottern Maja flyttade 1813 till Holkaryd

Dottern Brita flyttade 1814 till Skåne

Dottern Greta gift 27/12 1829 med Johannes Johansson från Gällaryds sn och övertog Stearyd

Sven Persson, född 5/10 1760 i Stockaryds sn och död 6/4 1833 på Lille Sten
Stina Månsdotter, född 1770 i Fröderyds sn och död 9/6 1832 på Ulvsmoen
Magnus född 31/7 1795 i Stockaryds sn
Anna Katarina 21/8 1801 " 1817 t Långö
Karl Gustav 7/1 1810 i Vrigstads sn

Sven kom 1812 från Knutsbråten till Ulvsnäs och brukade en åtting, 1818 till Lilla Dahlgrens, 1819 till Ulvsmoen, 1832 till Lille Sten, till sonen Karl Gustav

Sonen Karl Gustav gift 7/2 1830 med Lena Maja Petersdotter från Bäckanäs och flyttade till Lille Sten

1825 fick Sven Persson böta 1 Rd för att han uteblev från vargskall

Daniel Jakobsson, född 14/11 1792 i Fryele sn och död 8/12 1875 på Ulvsmoen
Lisa Kristoffersdotter, född 2/6 1788 i Elmhult i Slätthögs sn och död 12/2 1870 på Ulvsmoen
Johannes, född 6/8 1823 på Ekåsa 1847 till Dala
Johanna 11/2 1830 " 1854 till Lundsbo

Daniel flyttade 1816 från Fryele till Gåeryd som dräng, 1818 till Skuggebo som dräng, 1820 till Ekåsa som backstusittare, 1832 till Ulvsmoen

Daniel hade tidigare varit förstärkningskarl vid Jönköpings regemente och kallades då Pihl. Han fick avsked med goda vitsord 26/11 1814. 1838 fick han fattigvård i form av säd från godset. 1846 var Daniel och Lisa ur mantal, d v s de behövde inte betala mantalspengar för fattigdoms skull. Daniel levde under senare år i mycket fattiga omständigheter och njöt underhåll av socknen

Dottern Johanna gift 26/5 1854 med Johan Peter Johannesson och flyttade till Lundsbo. Hon avled efter två år i barnsäng. Den lilla dottern Johanna Kristina omhändertogs av kantor Frimansson på Andreholm, trots att han själv hade tio barn

Anders Peter Jönsson, född 25/8 1822 på Månshult och död 11/11 1900 på fattigstugan. Gift 23/10 1874 med
Anna Lena Jonasdotter, född 14/5 1828 i Lilla Hunnavik och död 12/7 1900 i Ulvsnäs

Anders kom 1874 från Muggebo, där hans föräldrar bodde. Anna Lena var dotter till Jonas Hwal

Båda föräldrahemmen var utfattiga. Inte heller kunde Anders förbättra deras tillvaro. Han hade bråck och var halt och kunde inte tala riktigt. Han hade dock lärt sig att göra laggkärl. Han gjorde ganska små byttor, som alla hade varm mat med sig i, när de gick på dagsverke. Och alltid hade han samma fras, när han tog upp beställningar på sina laggkärl: Sa ja sälja e schallebötta te de? Byttorna var gjorda av sälg, för det gav ingen bismak åt maten
Anders moder, Stina Andersdotter, bodde från 1874 i Ulvsmoen, där hon avled 1877.
1894 flyttade Anders och Anna Lena fram till Frans Nilsson i gården. Efter Anna Lenas död flyttade Anders till fattigstugan. Där levde han bara ett par månader

Information av Doris Fransson, Björkelund, vid torpvandringen 20180930.

Ulfsmoen under Ulfsnäs

Torpet låg vid Haboarpsviken 200 meter in på Ulfsnäs mark. Torpet benämns ibland som torp, ibland som backstuga. Byggdes 1810 och revs i början av 1900-talet. Under de knappt 100 år torpet var i bruk beboddes torpet av fyra familjer.

Första brukaren som också byggde torpet var

Peter Andersson född 1763-03-? I Uveryd, Nydala socken.

hustru Lena Israelsdotter född 1769-09-13 i Holkaryd, Vrigstad socken

Barn: Stina född 1793-10-15 i Vrigstad socken

Maja född 1796-01-04 i Lilla Boestad, Nydala socken

Britta född 1798-09-14 i Långö Norregård, Nydala socken

Greta född 1806-07-03 i Knutsbråten, Vrigstad socken

Familjen, som flyttat mycket, kom närmast från Stora Hunnavik. Peter och Lena fick fyra döttrar, alla födda på olika platser. Peter byggde torpet Ulfsmoen 1810. Familjen stannade på torpet 9 år. Familjen flyttade sedan till Stearyd där Peter och Lena stannade kvar tills de avled. Lena var blind i slutet av sin levnad.

Stina flyttade till Ljungarum, Maja till Holkaryd och Brita gav sig iväg till Skåne och har inte kunnat följas där eftersom socknens namn inte skrivits in i kyrkboken.

Greta gifte sig och hennes familj tog över Stearydet. Flyttade så småningom till Sörängen.

Nästa brukare:

Sven Persson född 1760-10-05 i Stockaryds socken

Stina Månsdotter född 1770 i Fröderyds socken

Barn: Johannes född 1790-02-14 i Stockaryds Söregård

Cathrina född 1794-03-19 i Stockaryds Söregård (död före 1800)

Magnus född 1795-07-31 i Stockaryds socken

Anna Cathrina född 1801-08-21 i Stockaryds socken

Karl Gustaf född 1810-01-07 i Vrigstad socken

Familjen kom från Lilla Dahlgrens 1819. De varit ägare till Stockaryds Söregård 1/8-del. Blev senare brukare till delar av gårdar i socknarna Stockaryd, Vrigstad och Nydala. Efter att ha brukat 1/8-del av gården Ulfsnäs kom de till Lilla Dahlgrens, ett av socknens fattigaste torp. Efter ett år kom de till Ulfsmoen. Då var bara sonen Karl Gustaf kvar i familjen. På Ulfsmoens torp blev familjen kvar till 1832 då Stina avled och

Sven flyttade till sonen Karl Gustaf som då bodde på Lille Sten. Karl Gustaf hade gift sig med Lena Maja Petersdotter från Bäckanäs. Sven Persson dog på Lille Sten 1833.

Nästa brukare:

Daniel Jakobsson född 1792-11-14 i Fryele

Hustru Stina Kristoffersdotter född 1788-06-02 i Elmhult, Slätthögs socken

Barn: Johannes född 1823-08-06 i Ekåsa, Nydala socken

Johanna född 1830-02-11 i Ekåsa, Nydala socken

Familjen kom 1832 till Ulfsmoen. De bodde ca 40 år på Ulfsmoen. Lisa avled 1870 på Ulfsmoen och Daniel avled fem år senare, 1875 också på Ulfsmoen. Det sista året bodde han där inhyses eftersom ny familj tagit vid bruket av torpet.

Sonen Johannes blev först dräng i Dala och flyttade sedan till Vrigstad där han 1849 gifte sig med en 20 år äldre kvinna. Han flyttade sedan till Norra Sandsjö där han hade yrket mjölnare. Flyttade därifrån till Vallsjö där han dock inte finns med i inflyttningsboken.

Dottern Johanna gifte sig och flyttade till torpet Lundsbo. Hon avled i barnsängsfeber när hon födde sitt första barn, dottern Johanna Kristina Andersdotter, född 1855-07-11. Dottern blev fosterbarn hos kantor Frimansson, Nydala. Hon tog efternamnet Andrén (efter Andreholm?) när hon flyttade till Jönköping och blev piga i 18-årsåldern. Hon dog ogift i Högalids församling, Stockholm, 1937 och blev 81 år (ang Johanna Kristina Andersdotters far, se torpet Lilla Dahlgrens).

Nästa brukare:

Anders Peter Jönsson född 1822-08-25 i Månshult, Nydala socken

Hustru Anna Lena Svendotter född 1828-03-15 i Lilla Hunnavik, Nydala socken (enligt födelseboken)

Anders Peter Jönsson var född i Månshult. Han flyttade med föräldrar och syskon till Muggebo. Fadern avled 1845 och Anders, som var äldst i syskonskaran av sju söner, hade bråck. Kunde därför inte arbeta. Han följde med modern till fattighuset 1854 men flyttade efter några år till Ulfsnäs backstuga på Ulfsmoen tillsammans med modern.

Anders Peter gifte sig 1874 och paret bodde på Ulfsmoen. Hustrun Anna Lena var dotter till Sven Andersson och Sara Trottesdotter i Månstorp (hon var ej dotter till Wahl, rättelse av Renshults uppgift).

Anders mor, Stina Andersdotter, bodde kvar på Ulfsmoen tills hon avled 1877.

Paret Anders Peter och Anna Lena hade inga barn. Anna-Lena hade tidigare en son som hon födde ogift. Hennes son Frans Johan Johansson, föddes 1856-04-19 i Timmerhult, där Anna Lena då arbetade som piga. När Anna Lena gifte sig med Anders flyttade sonen till Vittaryd. Anders hade flera funktionsnedsättningar. Han kunde därför inte tillföra några större inkomster till hushållet. Han tillverkade laggkärl som han sålde till folk i området.

1894 flyttades paret till Ulfsnäs. De bodde inhyses hos Frans Nilsson tills Anna Lena avled 1900. Därefter flyttade Anders till fattigstugan i Nydala där han avled bara några månader senare.

Bostadshuset revs omkring 1900. Ladugården stod kvar långt senare. Nu finns bara stenrester kvar av trolig bebyggelse.

/Sammanställt ur Henry Renshults böcker Folk & Fornt samt kyrkoböcker

av Doris Fransson